

عنصر روانی جرم

جلد دوم

جرایم غیر عمدی

عباس محمدخانی

دکتر در حقوق از دانشگاه شهید بهشتی

عضو هیأت علمی دانشگاه ایلام

۱۱۹۳

نشر میزان

عنصر روانی جرم (جلد دوم)

جرائم غیر عمدی

عباس محمدخانی

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۷

قیمت: تومان

شماره: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۱-۹۹۲-۶

دفتر مرکزی: خ شهید بهشتی، بعداز چهارراه سهروردی، خ کاوسی فر، کوچه نکبسا، پلاک ۳۲، تلفن ۸۸۵۴۹۱۳۱

فروشگاه مرکزی: خ انقلاب، روبروی درب اصلی دانشگاه تهران، ابتدای خ فخرآزی، پلاک ۸۳، تلفن ۶۶۴۶۷۷۰

واحد پخش و فروش: خیابان سمیه، بین مفتح و فرصت، پلاک ۱۰۴، تلفن ۸۸۳۴۹۵۲۹-۳۱

پست الکترونیکی: mizannasher@yahoo.com وب سایت: www.mizan-law.ir

تقديم به مادرم؛
و به تمامی مادران زحمتکش سرزمینم،
ایران

فهرست کلی مطالب

فصل اول: تبیین عنصر روانی جرائم غیر عمدی.....	۱۳
مبحث اول: مفهوم عنصر روانی جرائم غیر عمدی.....	۱۳
مبحث دوم: ماهیت تقصیر.....	۲۷
فصل دوم: ویژگی‌های جرائم غیر عمدی و رابطه آنها با نهادهای مرتبط.....	۸۰
مبحث اول: ویژگی‌های جرائم غیر عمدی.....	۸۰
مبحث دوم: رابطه جرائم غیر عمدی با نهادهای مرتبط.....	۹۳
فصل سوم: جنایات غیر عمدی.....	۱۲۰
مبحث اول: انواع جنایات غیر عمدی.....	۱۲۰
مبحث دوم: جنایت شبه عمدی.....	۱۳۰
مبحث سوم: جنایت خطای محض.....	۱۸۷
مبحث چهارم: خطای در هدف.....	۲۱۹
فهرست منابع.....	۲۴۷

فهرست تفصیلی مطالب

فصل اول: تبیین عنصر روانی جرائم غیر عمدی

- مبحث اول: مفهوم عنصر روانی جرائم غیر عمدی ۱۳
- گفتار اول: اصطلاحات مربوط به عنصر روانی جرائم غیر عمدی ۱۴
- الف. خطا ۱۶
- ب. تقصیر ۱۶
۱. تقصیر در معنای جرم ۱۶
۲. تقصیر در معنای عنصر روانی و قابلیت انتساب ۱۷
۳. تقصیر در معنای عنصر روانی جرم ۱۸
- گفتار دوم: تعریف عنصر روانی جرائم غیر عمدی و مبنای جرم انگاری آن ۱۹
- الف. تعریف عنصر روانی جرائم غیر عمدی ۱۹
- ب. مبنای جرم انگاری جرائم غیر عمدی ۲۲
۱. خطر ۲۳
۲. قابل پیش بینی بودن نتیجه ۲۴
۳. صدمه به نظم عمومی ۲۵
- مبحث دوم: ماهیت تقصیر ۲۷
- گفتار اول: نظریات مربوط به ماهیت تقصیر ۲۸
- الف. نظریه تقصیر عینی ۲۸
- ب. نظریه تقصیر ذهنی ۳۰
- گفتار دوم: اجزاء تشکیل دهنده تقصیر ۳۴
- گفتار سوم: نقش عرف در تعیین تقصیر ۴۰

۸ □ عنصر روانی جرم - جلد دوم

- الف. نقش ثبوتی عرف در تقصیر (تعیین معیار)..... ۴۱
- ب. نقش اثباتی عرف در تقصیر..... ۴۳
- گفتار چهارم: درجات تقصیر..... ۴۵
- الف. مبنای تقسیم..... ۴۵
- ب. سوءنیت احتمالی..... ۵۰
- ج. سوءنیت نامعین..... ۵۲
- د. تفاوت بین سوءنیت احتمالی و سوءنیت نامعین..... ۵۴
- گفتار پنجم: انواع تقصیر..... ۵۶
- الف. بی احتیاطی و بی مبالاتی..... ۵۹
- ب. عدم رعایت مقررات..... ۶۲
- ج. عدم مهارت..... ۶۵
- د. غفلت..... ۶۸
- و. مسامحه..... ۶۸
- هـ. موارد دیگر..... ۶۹
۱. اهمال..... ۶۹
۲. تفریط..... ۷۰
- گفتار ششم: یگانگی یا دوگانگی تقصیر جزایی و تقصیر مدنی..... ۷۱
- گفتار هفتم: رابطه علیت بین تقصیر و نتیجه..... ۷۵

فصل دوم: ویژگی‌های جرائم غیر عمدی و رابطه آنها با نهادهای مرتبط

- مبحث اول: ویژگی‌های جرائم غیر عمدی..... ۸۰
- گفتار اول: استثنایی بودن جرائم غیر عمدی..... ۸۰
- الف. مبنای استثنایی بودن جرائم غیر عمدی..... ۸۱
۱. استثنایی بودن جرم‌انگاری..... ۸۱
۲. صدمه کمتر به نظم عمومی..... ۸۳
- ب. آثار استثنایی بودن جرائم غیر عمدی..... ۸۴
- گفتار دوم: مقید بودن جرایم غیر عمدی به نتیجه..... ۸۷

فهرست مطالب □ ۹

۸۹.....	گفتار سوم: ضمانت اجرای خفیف‌تر نسبت به جرائم عمدی
۹۰.....	الف. نوع مجازات
۹۱.....	ب. مقدار مجازات
۹۲.....	ج. اعمال نهادهای تخفیف‌دهنده
۹۳.....	مبحث دوم: رابطه جرائم غیرعمدی با نهادهای مرتبط
۹۳.....	گفتار اول: جرائم غیرعمدی و جنایات غیرعمدی
۹۴.....	الف. تفاوت بین جرم غیرعمدی و جنایت غیرعمدی
۹۹.....	ب. تبدیل جنایات شبه عمدی و خطای محض به جرم
۹۹.....	۱. قتل غیرعمدی (در غیر از تصادفات رانندگی)
۹۹.....	۱-۱. ماده ۶۱۶ قانون تعزیرات (مصوب ۱۳۷۵)
۱۰۰.....	۱-۲. سوءنیت احتمالی
۱۰۱.....	۲. صدمات غیرعمدی (در غیر از تصادفات رانندگی)
۱۰۳.....	۳. قتل و صدمات غیرعمدی (در تصادفات رانندگی)
۱۰۴.....	گفتار دوم: جرائم غیرعمدی و معاونت در جرم
۱۰۸.....	گفتار سوم: جرائم غیرعمدی و شروع به جرم
۱۱۰.....	گفتار چهارم: جرائم غیرعمدی و انگیزه
۱۱۲.....	گفتار پنجم: جرائم غیرعمدی و علم به قانون
۱۱۳.....	گفتار ششم: جرائم غیرعمدی و اصل همزمانی عنصر مادی و روانی
۱۱۵.....	گفتار هفتم: جرائم غیرعمدی و اصل تطابق عنصر مادی و روانی

فصل سوم: جنایات غیرعمدی

۱۲۰.....	مبحث اول: انواع جنایات غیرعمدی
۱۲۱.....	گفتار اول: طبقه‌بندی جنایات غیرعمدی
۱۲۳.....	گفتار دوم: رابطه جنایات غیرعمدی با رفتارهای تسمیعی
۱۳۰.....	مبحث دوم: جنایت شبه عمدی
۱۳۲.....	گفتار اول: جنایت شبه عمدی اصلی
۱۳۲.....	الف. قصد ارتکاب رفتار بر مجنیعلیه

- ب. عدم قصد نتیجه واقع شده..... ۱۳۶
۱. سرایت جنایت ۱۳۸
۲. عدم قصد نظیر نتیجه..... ۱۴۲
- ج. خارج بودن از تعریف جنایات عمدی..... ۱۴۳
- گفتار دوم: جنایات در حکم شبه عمدی..... ۱۴۷
- الف. جنایت ناشی از جهل به موضوع..... ۱۴۸
۱. تبیین مفهوم جهل ۱۴۸
- ۱-۱. یکسانی جهل و اشتباه در قوانین کیفری ۱۵۲
- ۱-۲. تفاوت جهل و اشتباه در قوانین کیفری ۱۵۴
- ۱-۳. جهل به اوصاف اصلی و فرعی ۱۵۶
۲. جهل به اصل موضوع (وجود انسان زنده) ۱۵۹
۳. جنایت با اعتقاد به مهدور الدم بودن مجنی علیه (جهل به خصوصیات فرعی) ۱۶۴
- ۳-۱. تفاوت جنایت نسبت به مهدور الدم با جنایت با اعتقاد به مهدور الدم بودن مجنی علیه..... ۱۶۵
- ۳-۲. ماهیت جنایت با اعتقاد به مهدور الدم بودن مجنی علیه ۱۷۰
- ۳-۳. مفهوم اعتقاد به مهدور الدم بودن مجنی علیه ۱۷۲
- ۳-۴. اشتباه حکمی و موضوعی نسبت به مهدور الدم بودن مجنی علیه ۱۷۵
- ۳-۵. روش قانونگذاری صحیح در بحث حاضر ۱۸۲
- ب. جنایات ناشی از تقصیر مرتکب..... ۱۸۴
- مبحث سوم: جنایت خطای محض ۱۸۷
- گفتار اول: انواع جنایت خطای محض در فقه ۱۸۸
- الف. جنایت خطای محض در معنای موسع..... ۱۸۹
- ب. جنایت خطای محض در معنای مضیق..... ۱۹۱
- ج. نظر مختار..... ۱۹۲
- گفتار دوم: جنایت خطای محض اصلی..... ۱۹۳
- الف. قصد فعل ارادی ۱۹۴

فهرست مطالب □ ۱۱

ب. عدم قصد ارتکاب رفتار بر مجنی علیه.....	۱۹۴
ج. عدم قصد نتیجه.....	۱۹۵
گفتار سوم: جنایات در حکم خطای محض.....	۱۹۷
الف. جنایات واقع شده در حالت فقدان اراده.....	۱۹۷
۱. بررسی تفاوت بین خواب و بیهوشی.....	۲۰۱
۲. تفکیک جنایات ناشی از فقدان اراده از نتایج ناشی از علل فحری.....	۲۰۲
ب. جنایات ارتكابی صغیر و مجنون.....	۲۰۴
گفتار چهارم: تبدیل جنایت خطای محض به جنایت عمدی.....	۲۱۰
الف. عمدی شدن جنایات در حال خواب و بیهوشی.....	۲۱۶
ب. عمدی شدن جنایت خطای محض اصلی.....	۲۱۷
مبحث چهارم: خطای در هدف.....	۲۱۹
گفتار اول. اشتباه در هدف و اشتباه در هویت.....	۲۲۳
الف. ماهیت اشتباه در هویت.....	۲۲۳
ب. تفکیک اشتباه در هدف از اشتباه در هویت.....	۲۲۸
گفتار دوم. ماهیت اشتباه در هدف.....	۲۳۲
الف. ماهیت اشتباه در هدف از نظر فقهی.....	۲۳۳
ب. ماهیت اشتباه در هدف از نظر حقوقی.....	۲۳۵
۱. عمدی.....	۲۳۵
۲. در حکم عمدی.....	۲۳۷
۳. غیر عمدی.....	۲۳۸
۴. نظر مختار.....	۲۳۹
۵. اشتباه در هدف در قانون مجازات اسلامی.....	۲۴۲
فهرست منابع.....	۲۴۷
۱. فارسی.....	۲۴۷
۲. عربی.....	۲۵۱
۳. انگلیسی.....	۲۵۵